

Mál nr. 53/2023**Nafn málskotsaðila (M)****Nafn varnaraðila (V)****Tegund váttryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.****Heiti váttryggingartaka (X)****Skaðabótaábyrgð. Vinnuslys.****Gögn.**

1. Málskot mótttekið 9. febrúar 2023, ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V, dags. 14. febrúar 2023, ásamt fylgiskjölum.
3. Viðbótarathugasemdir M, dags. 2. mars 2023.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M sem var starfsmaður sveitarfélagsins X féll fyrir utan vinnustað sinn þann 18. september 2020. Átti M leið um dyr á norðurhlið skólabyggingar þar sem hún starfaði á leið sinni úr vinnu. Fyrir utan dyrnar voru framkvæmdir þar sem verið var að helluleggja og rann hún í fínum pússningasandi og mól með þeim afleiðingum að hún féll harkalega fram fyrir sig á gangstéttina og hlaut áverka á hægri hendi. Með bréfi dags. 12. júlí 2022 gerði M kröfu í ábyrgðartryggingu X hjá V sem hafnaði bótaskyldu með bréfi dags. 5. október 2022. M telur að X beri skaðabótaábyrgð á slysinu þar sem X beri ríkar skyldur til þess að tryggja að vinnustaður sé öruggur og aðstæður séu ekki þannig að vinnustaðir geti verið hættulegir starfsfólki sbr. m.a. ákvæði laga nr. 46/1980 og reglur 581/1995 um húsnæði vinnustaða. Þar sem um sé að ræða grunnskólabyggingu verði að telja að enn ríkari kröfur hafi hvílt á X að tryggja öryggi vegfarenda. Frágangur á sandi hafi verið með þeim hætti að hann skapaði augljósa slysaáttu fyrir þá sem þar gengu um. Ljóst er að finn sandur og mól skapa afar óstöðugt undirlag fyrir gangandi fólk, og skapi verulega hættu á að fólk geti skrikað fótur. Engar ráðstafanir hafi verið gerðar á svæðinu til að tryggja öryggi starfsmanna og annarra vegfarenda. Þá hafi engar merkingar eða annað verið á svæðinu sem varaði vegfarendur við framkvæmdunum eða bentu fólki á að notast ekki við umræddan útgang.

V hefur hafnað bótaskyldu á þeim grundvelli að ekkert bendi til þess að X geti borið skaðabótaábyrgð á slysi M, þar sem hvorki X né starfsmenn hans hafi sýnt af sér saknæma eða ólögmeta háttsemi sem hafi leitt til slyssins. Um óhappatilvik hafi verið að ræða sem helst megi rekja til óaðgæslu M sjálfur. Tímabundnar framkvæmdir áttu sér stað á því svæði sem um ræðir, áður en slysið átti sér stað. Framkvæmdum við hellulögn var lokið og voru aðstæður á slysdegi með þeim hætti að pússningasandi hafði verið dreift yfir hellulögnina, en það er venjulegt verklag við hellulögn. Engin þörf hafi verið á því að merkja svæðið sérstaklega, þar sem ekki stafaði hættu af svæðinu. Að mati V ætti dreifing á sandi við þessar aðstæður ekki að leiða til þess að hálfu myndast á stéttinni, þvert á móti er dreifing á sandi almennt til þess fallin að koma í veg fyrir hálfu. Að mati V mátti hverjum sem gekk um svæðið vera ljóst hvernig aðstæður voru og að sandur væri til staðar á hellunum, enda er sandurinn mjög sýnilegur við þessar aðstæður.

Í viðbótarathugasemdum sínum vísar M til þess að framkvæmdirnar voru yfirstandandi þegar slysið átti sér stað og voru til staðar sérstakar aðstæður sem almennt má ekki búast við. Hefið því þurft að grípa til viðeigandi ráðstafana til að tryggja öryggi starfsmanna á meðan framkvæmdunum stóð. Ljóst sé að mjög finn sandur á stétt geti dregið úr gripi og valdið mikilli hættu á að gangandi vegfarendur renni til og verði fyrir tjóni. Óumdeilt sé að M rann til vegna sandsins og er því ljóst að hann skapaði raunverulega slysaáttu.

Álit.

Ágreiningur þessa máls lýtur að því hvort tjón M megi rekja til saknæmra athafna eða athafnaleysis af hálfu X eða starfsmanna þess, þannig að bótaskylda stofnist úr ábyrgðartryggingu. Það hvílir á M að sýna fram á að svo hafi verið. Engar myndir liggja fyrir frá aðstæðum á vettvangi né gögn sem styðja það að pússningarsandur sá sem lá á hellunum hafi verið sérstaklega hættulegur þannig að telja verði að aðstæður á vettvangi hafi verið með þeim hætti að starfsmenn X hafi þurft að grípa til sérstakra ráðstafana til að vara við aðstæðum eða loka gönguleiðinni. Þá liggur ekki fyrir hvort fleiri hafi slasast á sama stað. Verður þannig ekki talið að M hafi sýnt fram á að aðstæður á vettvangi hafi verið í andstöðu við lög nr. 46/1980 eða reglur sem settar hafa verið út frá þeim. Er því ekki sýnt fram á að tjón M verði rakið til atvika eða aðstæðna sem X ber skaðabótaábyrgð á.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Póra Hallgrímsdóttir

Reykjavík, 4. apríl 2023.
Jóhann Tómas Sigurðsson

Heiða Óskarsdóttir